



# PARLAMENTUL ROMÂNIEI

## SENAT

### LEGE

**privind introducerea votului prin corespondență pentru cetățenii români aflați în străinătate**

**Senatul adoptă prezentul proiect de lege**

**Art.1.-** Cetățenii români cu drept de vot cu domiciliul sau reședința în străinătate în momentul unei consultări electorale pot opta pentru exercitarea dreptului de vot prin corespondență.

**Art.2.-** (1) În sensul prezentei legi:

a) prin expresia vot prin corespondență se înțelege exercitarea dreptului de vot prin expedierea documentelor ce cuprind opțiunea de vot prin intermediul serviciilor poștale către autoritățile statului român autorizate în acest sens;

b) prin expresia reprezentanțe diplomatice și consulare conținută în prezenta lege se înțeleg misiunile diplomatice ale României, așa cum sunt ele definite prin HG 100/2004 privind organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Externe, cu modificările și completările ulterioare;

c) prin elector corespondent se înțelege cetățeanul român cu domiciliul legal sau reședința în străinătate, în conformitate cu prevederile legislației statului respectiv;

d) lista electorală deținută de reprezentanțele diplomatice este formată pe baza cererilor tip cu datele anagrafice și de reședință ale cetățenilor români cu domiciliul sau reședința în străinătate, trimise către reprezentanța diplomatică sau consulară;

e) prin notificare se înțelege înștiințarea scrisă adresată de electorul român cu domiciliul sau reședința în străinătate reprezentanței diplomatice sau consulare, prin care el își exprimă opțiunea de a vota în țara de reședință pentru următoarea consultare electorală, solicitând transmiterea documentelor necesare exercitării dreptului de vot prin corespondență;

f) prin buletin de vot se înțelege buletinul de vot tipărit în conformitate cu legislația electorală în vigoare;

g) certificatul de alegător este un document care are înscrise elemente de siguranță și care atestă că deținătorul lui este cel care și-a exprimat votul prin corespondență în plicul retrimis reprezentanței diplomatice sau consulare. Modelul și condițiile de emitere, folosire și păstrare a certificatului de alegător va fi stabilit prin hotărâre a Guvernului la propunerea Autorității Electorale Permanente;

h) prin consultare electorală se înțeleg alegerile pentru Camera Deputaților și Senatul, alegerea Președintelui României, alegerile pentru Parlamentul European și votul exprimat la referendumuri.

**Art.3.-** (1) Guvernul României, prin Ministerul de Externe, încheie acorduri cu statele în care sunt rezidenți cetățeni români pentru a se asigura că:

a) exercitarea dreptului de vot prin corespondență se derulează în condiții de egalitate, libertate și secret al votului;

b) niciun prejudiciu nu poate afecta drepturile cetățenilor români aflați în străinătate ca urmare a participării lor la activitățile prevăzute de prezenta lege.

(2) În statele cu care România nu încheie astfel de acorduri și în care statul român nu are o reprezentanță diplomatică sau consulară, cetățenii români adresează cererile tip sau o notificare conținând datele anagrafice și de reședință către cea mai apropiată misiune diplomatică a României.

(3) Cererea tip va fi furnizată Ministerului Afacerilor Externe de către Autoritatea Electorală Permanentă.

**Art.4.-** (1) Ministerul Afacerilor Externe este responsabil pentru realizarea și actualizarea listelor electorale cu cetățenii români care au domiciliul sau reședința în străinătate.

(2) Reprezentanțele diplomatice sau consulare ale României sunt responsabile cu întocmirea și actualizarea periodică a listelor electorale, precum și a celor în baza cărora sunt trimise buletinele pentru exercitarea dreptului de vot prin corespondență cetățenilor români cu domiciliul sau reședința în străinătate.

(3) Listele electorale sunt păstrate de reprezentanțele diplomatice sau consulare cu respectarea legislației în vigoare privind protecția datelor cu caracter personal.

(4) Modelul listelor electorale va fi stabilit prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Autorității Electorale Permanente, în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

(5) Autoritatea Electorală Permanentă colaborează cu Ministerul Afacerilor Externe pentru elaborarea procesului de comunicare și informare asupra modalităților de vot prevăzute de prezenta lege.

**Art.5.-** (1) După intrarea în vigoare a prezentei legi, reprezentanțele diplomatice și consulare trimit fiecărui cetățean român, care și-a făcut deja cunoscută prezența pe teritoriul statului respectiv, un plic conținând o cerere tip pentru actualizarea datelor anagrafice și de rezidență, împreună cu datele oficiului consular competent și cu informații despre modalitățile de exercitare a votului. Cererea tip poate fi trimisă și prin fax sau e-mail, dacă misiunea diplomatică/oficiul consular are aceste date. În termen de 30 de zile de la primirea plicului, electorul trimite datele reprezentanței diplomatice sau consulare, în cazul în care dorește să își exercite dreptul la vot.

(2) Cererea tip va fi redactată de Autoritatea Electorală Permanentă și trimisă Ministerului Afacerilor Externe, care o va distribui reprezentanțelor sale diplomatice.

(3) Cetățenii români cu domiciliul sau reședința în străinătate, care nu și-au anunțat prezența la reprezentanțele diplomatice și consulare și nu au la dispoziție cererea tip menționată la art.5 alin.(1) și care doresc să se înscrie pe listele electorale, pot redacta o notificare care să cuprindă numele, prenumele și inițiala tatălui, codul numeric personal, adresa de reședință sau domiciliu și datele de identificare personală (seria și numărul de buletin/carte de identitate sau pașaport, data emiterii, organul care l-a emis).

(4) Notificarea trimisă de cetățenii aflați în situația de la art.5 alin.(2), va fi însoțită de o copie autenticată de pe documentele care atestă cetățenia (buletin/carte de identitate, pașaport) și domiciliul sau reședința din statul respectiv.

(5) După intrarea în vigoare a prezentei legi, reprezentanțele diplomatice și consulare vor contacta asociații, organizații, comunități ale românilor aflați în străinătate cărora le vor furniza modelul cererilor tip pentru înscrierea și actualizarea datelor anagrafice și de rezidență ale cetățenilor români aflați pe teritoriul statului respectiv.

(6) În cazul în care cetățenii români aleg exercitarea dreptului de vot pe teritoriul statului român, reprezentanțele diplomatice și consulare sunt obligate să informeze electorii că opțiunea lor este validă exclusiv pentru respectiva consultare electorală sau referendum, urmând ca succesiva, în cazul neexercitării opțiunii de alegere, să se facă pe teritoriul statului de rezidență.

**Art.6.-** (1) Ministerul Administrației și Internelor (Autoritatea Electorală Permanentă) furnizează Ministerului Afacerilor Externe buletinele de vot cu cel puțin 30 de zile înainte de desfășurarea consultării electorale.

(2) Autoritatea Electorală Permanentă furnizează Ministerului Afacerilor Externe materialele informative referitoare la modalitățile de vot și exercitarea acestuia, care vor fi cuprinse în plicul cu documente trimis de reprezentanțele diplomatice sau consulare electorilor români.

(3) În cazul organizării unui referendum, în termen de 30 de zile de la anunțarea acestuia, Ministerul Administrației și Internelor furnizează cu prioritate buletinele de vot Ministerului Afacerilor Externe, cu cel puțin 20 de zile înainte de data desfășurării referendumului.

(4) Autoritatea Electorală Permanentă realizează, cu cel puțin 15 zile înainte de consultarea electorală, un centralizator electronic al datelor din listele electorale trimise de reprezentanțele diplomatice și consulare prin intermediul Ministerului Afacerilor Externe.

(5) Copii ale centralizatorului electronic al datelor din listele electorale vor fi trimise electronic de către Ministerul Administrației și Internelor, prin intermediul Ministerului Afacerilor Externe, către reprezentanțele diplomatice și consulare, cu cel puțin 5 zile înainte de consultarea electorală. Acest centralizator va fi folosit pentru a preveni exercitarea dreptului de vot de către aceeași persoană, atât prin corespondență, cât și la secții de votare din țară sau străinătate.

**Art.7.-** (1) Pe baza instrucțiunilor primite de la Ministerul Afacerilor Externe, reprezentanțele diplomatice și consulare trimit electorilor români aflați în străinătate și înscriși pe listele electorale și care și-au exprimat opțiunea de a vota prin corespondență, cu cel puțin 7 zile înainte de data desfășurării consultării electorale, un plic recomandat cu confirmare de primire, care va conține următoarele documente:

a) două buletine de vot corespunzătoare respectivei consultări populare, al doilea buletin de vot fiind folosit în cazul în care primul buletin de vot a fost deteriorat;

b) certificat de alegător;

c) document cu indicațiile de exprimare a votului (AEP);

d) textul prezentei legi;

e) un plic alb în care va fi introdus buletinul de vot, acesta fiind astfel secretizat;

f) un timbru autocolant care va fi aplicat pe plicul alb, după ce a fost introdus buletinul de vot, pentru a securiza sigilarea acestuia;

g) un plic timbrat/recomandat cu adresa înscrisă a reprezentanței diplomatice sau consulare căreia îi va fi trimis plicul cu buletinul de vot și certificatul de alegător.

(2) Un plic nu poate conține decât documentele unui singur elector.

(3) În cazul alegerilor prezidențiale, în plicul trimis electorului va fi inclus și un buletin de vot cu plicul aferent pentru al doilea tur al alegerilor prezidențiale.

(4) În plicul trimis electorilor de reprezentanțele diplomatice sau consulare nu pot fi inserate materiale electorale sau orice alt fel de document, în afară de cele enumerate prin prezenta lege la art.7 alin.(1).

(5) Electorii care nu au primit buletinele de vot în condițiile exprimate la art.7 alin.(1) sau (2), se pot adresa reprezentanțelor diplomatice și consulare care sunt obligate să trimită documentele necesare în termen util exercitării dreptului de vot.

(6) Costurile trimiterii documentelor necesare exercitării dreptului de vot, precum și costurile retrimiterii votului către reprezentanțele diplomatice sau consulare sunt suportate de statul român. În acest sens costurile pentru exercitarea dreptului de vot prin corespondență vor fi prevăzute în bugetul MAE.

(7) În cazul în care un cetățean român înscris pe lista electorală a reprezentanței diplomatice sau consulare în a cărei circumscripție consulară își are domiciliul sau reședința, se prezintă în ziua scrutinului la secția de votare din cadrul misiunii diplomatice/oficiului consular sau la alte secții de votare din străinătate sau din țară, în scopul exercitării dreptului de vot, acesta are obligația să prezinte certificatul de alegător biroului electoral din secția de votare pentru a dovedi că nu și-a exercitat dreptul de vot prin corespondență.

(8) Cetățenii români care, în ziua votului, se află în tranzit pe teritoriul unui alt stat, se pot prezenta la secția de votare din cadrul misiunii diplomatice sau oficiului consular din statul respectiv, după caz, pentru a-și exercita dreptul la vot, acesta urmând a fi înregistrat pe o listă electorală suplimentară.

(9) În cazul în care un cetățean român nu se regăsește pe lista electorală a reprezentanței diplomatice sau consulare în a cărei circumscripție consulară își are domiciliul sau reședința, acesta își va putea exercita dreptul la vot la respectiva reprezentanță consulară sau diplomatică, urmând a fi înregistrat pe o listă electorală suplimentară.

(10) Certificatele de alegător ale cetățenilor care au votat conform art.7 alin.7, vor fi trimise de către birourile electorale unde au votat către Biroul Electoral Central. Acesta le va trimite către Ministerul Afacerilor Externe, care le va păstra în conformitate cu legislația în vigoare privind protecția datelor cu caracter personal.

(11) Certificatele alegătorilor care și-au exercitat dreptul de vot prin corespondență, vor fi păstrate în conformitate cu legislația în vigoare privind protecția datelor cu caracter personal, de către reprezentanțele diplomatice care le-au primit.

(12) Certificatele de alegător menționate la alin.(8) și (9) vor fi folosite la următoarea consultare electorală, după cum urmează:

a) cu 30 zile înainte de consultarea electorală, reprezentanțele diplomatice vor trimite informări electorilor din listele electorale cu privire la exercitarea dreptului de vot prin corespondență;

b) electorii care vor dori să își exercite dreptul de vot prin corespondență vor trebui să confirme datele deja înscrise în listele electorale sau să notifice cu privire la existența unor modificări, în termen de 10 zile de la data primirii informării, conform art.10 lit.a);

c) certificatele alegătorilor vor fi trimise de reprezentanțele diplomatice, așa cum se precizează la art.5 alin.(1), doar acelor electori care au confirmat sau notificat modificări cu privire la datele înscrise în listele electorale păstrate de reprezentanțele diplomatice;

d) certificatele alegătorilor care nu și-au reconfirmat datele din listele electorale vor fi trimise Ministerului Afacerilor Externe care le va distruge, în cazul în care nu au existat alte notificări din partea deținătorilor lor.

**Art.8.-** (1) Electorul votează marcând cu un semn X căsuța pe care dorește să își pună votul atât pe listele pentru alegerea Parlamentului European, pe căsuța candidatului pentru Camera Deputaților sau Senatului, pe căsuța candidatului preferat pentru funcția de președinte al României sau pe căsuța care indică răspunsul său la întrebarea în cazul unui referendum.

(2) În cazul turului doi al alegerilor prezidențiale, numele candidatului votat de elector va fi scris de către acesta. Modelul buletinului de vot ce va fi folosit în turul doi al alegerilor prezidențiale va fi elaborat de Autoritatea Electorală Permanentă. Buletinul va fi individualizat și va fi protejat prin tehnici criptografice.

(3) După ce și-a exprimat votul, electorul introduce un singur exemplar din buletinele de vot în plicul sigilat, iar acesta împreună cu certificatul de alegător va fi introdus în plicul mare recomandat, îl sigilează și îl pune la poștă.

(4) Electorul trebuie să se asigure că plicul cu votul său va fi trimis cel târziu cu 5 zile înainte de ziua desfășurării în țară.

(5) În cazul în care un elector va expedia ambele buletine de vot utilizate, atunci votul său va fi declarat invalid.

(6) Dacă electorul a utilizat doar un buletin de vot, iar al doilea a fost trimis neutilizat atunci doar acesta din urmă este invalidat.

**Art.9.-** (1) Secția de votare din cadrul reprezentanței diplomatice sau consulare primește plicurile, le validează și procedează la consemnarea lor în registrul electoral.

(2) Secția de votare din cadrul reprezentanței diplomatice sau consulare procedează la validarea și numărarea voturilor exprimate în cadrul secției imediat după închiderea urnelor.

(3) Validarea se realizează prin deschiderea plicurilor, verificarea existenței certificatului de alegător și confruntarea datelor înscrise în acesta cu informațiile de pe listele electorale.

(4) Lipsa certificatului de alegător atrage invalidarea votului.

(5) După validarea voturilor prin verificarea existenței certificatelor de alegător în fiecare plic, secția de votare începe număratoarea voturilor prin corespondență.

(6) Odată încheiat procesul de număratoarea a voturilor prin corespondență și a celor exprimate în cadrul secției de vot, responsabilii din reprezentanța diplomatică sau consulară trimit, prin curier diplomatic, procesele verbale împreună cu voturile exprimate către Biroul Electoral Central.

(7) Trimiterea proceselor verbale împreună cu voturile se face la cel târziu 3 zile de la desfășurarea consultării electorale.

**Art.10.-** (1) Instituțiile implicate în aplicarea dispozițiilor prezentei legi vor asigura păstrarea datelor cu caracter personal în conformitate cu prevederile legii nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Informatizarea reprezentanțelor diplomatice sau consulare se realizează de către Ministerul Afacerilor Externe, în termen de 180 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României.

(3) Guvernul va asigura, prin alocație bugetară, finanțarea operațiunilor Autorității Electorale Permanente și ale reprezentanțelor diplomatice ale Ministerului Afacerilor Externe, în conformitate cu prevederile prezentei legi.

(4) În termen de 90 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, Ministerul Afacerilor Externe va elabora Normele metodologice de aplicare a prevederilor prezentei legi.

(5) Prevederile contrare acestei legi se abrogă.

**Acest proiect de lege se consideră adoptat de Senat în forma inițială, în condițiile articolului 75 alineatul (2) teza a III-a din Constituția României, republicată.**

**PREȘEDINTELE SENATULUI**

**Mircea Geoană**

